

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarstraat 54
6814 DZ Arnhem

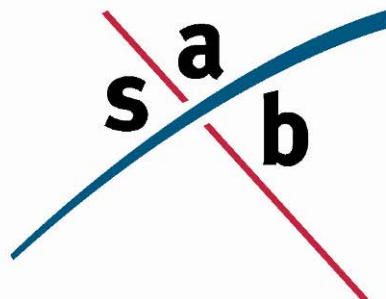
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Briefrapport

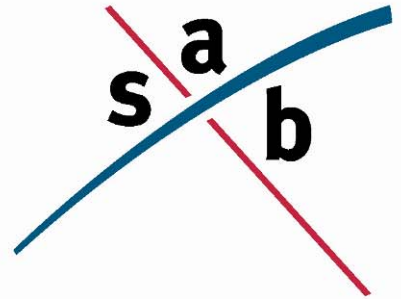
aan: Gemeente Twenterand
van: SAB Arnhem B.V.
ons kenmerk: BROI/90272
datum: 17 juni 2009
betreft: quick scan flora en fauna

Aanleiding en methode

In Den Ham (gemeente Twenterand, provincie Overijssel) is aan de Leertendijk de realisatie van enkele bedrijfsgebouwen ten behoeve van de productie, opslag en verkoop van wijn en een veestal met machineberging en onderhoudswerkplaats beoogd. Voordat deze ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden, dient eerst een onderzoek te worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling. Voorliggend onderzoek betreft een quick scan (in de vorm van een briefrapportage) waarin op basis van een gebiedsanalyse, beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

globale ligging plangebied (luchtfoto: Google Earth)

Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Den Ham ligt ten zuiden van Ommen, ten westen van Vroomshoop en ten noorden van Hellendoorn. De directe omgeving van Ommen wordt gekenmerkt door een kleinschalig landschap met weidegronden, houtwallen, houtsingels, bosgebieden en enkele beken. Het plangebied aan de Leertendijk ligt ten westen van de kern, waardoor het gelegen is in het buitengebied van Den Ham. Het plangebied wordt in het noorden begrensd door een zandpad en een beek. De oostelijke grens wordt gevormd door weidegrond, de westelijke door een wijngaard en in het zuiden vormt een sloot de grens van het plangebied. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een weidegrond met een houten schuur. Op deze locatie is de ontwikkeling van enkele bedrijfsgebouwen beoogd.

Gebiedsbescherming

Bij gebiedsbescherming is er onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. De EHS is niet opgenomen in de natuurwetgeving, maar dient bij de planologische afweging te worden meegenomen.

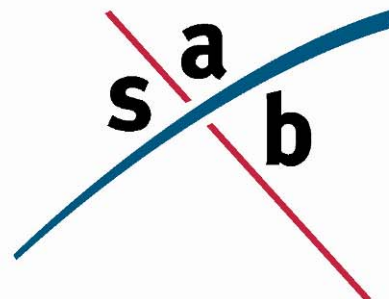
Het plangebied ligt niet in een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, maar direct naast Natura 2000-gebied "Vecht- en Beneden-Regge gebied". Het Natura 2000-gebied ligt direct ten noorden van het plangebied, op ongeveer 30 meter afstand. De soorten en habitats waarvoor dit gebied is aangewezen zijn niet gevoelig voor verstoring door trillingen en geluid. Hierdoor hebben toekomstige werkzaamheden geen effect op aangewezen soorten en habitats. Indien tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie geen licht toegepast wordt zijn negatieve effecten, exclusief ammoniakdepositie en grondwaterstanden, niet te verwachten op het Natura 2000-gebied.

Aangezien in de toekomstige situatie 25-30 stuks mestvee worden gehouden zijn op voorhand negatieve effecten van ammoniakdepositie op het Natura 2000-gebied niet uit te sluiten (vermesting). Verder wordt een wijnkelder aangelegd, waardoor eventuele grondwaterstandverlaging in het beschermde gebied niet op voorhand kan worden uitgesloten (verdroging).

vermesting

Onderdeel van het bedrijf is een vleesveehouderij waarbij vanuit een tiental zoogkoeien de vrouwelijke aanwas binnen 30 maanden wordt afgemest. Alle dieren worden gedurende het winterhalfjaar in een potstal gehouden. In het zomerhalfjaar staat het vee in principe in de wei. In totaal zal sprake zijn van 25-30 dieren. Bij de beoordeling voor de Wet milieubeheer is sprake van 10 zoogkoeien en 20 stuks vrouwelijk jongvee, waarbij voor de zoogkoeien sprake is van biologische huisvesting in een potstal. De ammoniakemissie van dierbestand bedraagt $(10 \times 9,5 + 20 \times 3,9 =)$ 173 kg. De inrichting is op meer dan 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied (Wet ammoniak en veehouderij). De activiteit valt in zijn geheel onder het Besluit landbouw milieubeheer.

Door de leeftijdsopbouw van de te houden dieren globaal van 0 tot 30 maanden zullen er gemiddeld ongeveer 10 dieren van 2 jaar en ouder a 0,6 gve (grootvee-eenheden) aanwezig zijn en 20 stuks jonger dan 2 jaar a 0,3 gve. Het totaal aantal gve komt daarmee tussen de 10 en 15.

De inrichting is in de onmiddellijke nabijheid van het Habitatrichtlijngebied Vecht-Beneden Regge (Natura 2000) gelegen. De provincie Overijssel dient voor de te ontwikkelen activiteit mogelijk een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 af te geven. Door het nog ontbreken van een vastgesteld beheerplan voor dit beschermde gebied is het nog onduidelijk op welke wijze beheer gaat plaatsvinden en hoe omgegaan wordt met zuur- en ammoniakdepositie vanuit de omringende veehouderijen op het beschermde gebied. Om deze reden is het onduidelijk in hoeverre ammoniakdepositie (verzuring en vermessing) vanwege de te ontwikkelen veehouderij een rol speelt bij de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Op voorhand is niet in te schatten of vanwege de toepassing van de Natuurbeschermingswet 1998 sprake zal zijn van aanvullende beperkingen.

verdroging

Voor de aanleg van de wijnkelder wordt voor enkele dagen bronbemaling toegepast, dit zal plaatsvinden buiten het kwetsbare voorjaar. In het voorjaar leggen amfibieën (waaronder de aangewezen kamsalamander) hun eitjes in poelen en vennen, waardoor ze in dit seizoen erg kwetsbaar zijn. Verder zal de bronbemaling slechts tijdelijk van aard zijn, waardoor geen sprake zal zijn van permanente aantasting. Op basis van bovenstaande zijn negatieve effecten door de tijdelijke bronbemaling op aangewezen soorten en habitats niet te verwachten.

conclusie

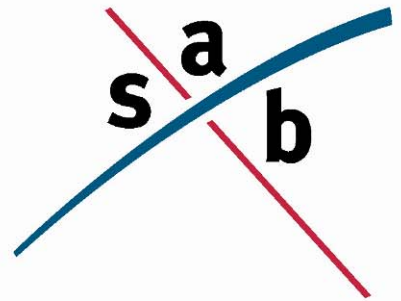
In overleg met provincie Overijssel dient bepaald te worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk wordt geacht.

Hetzelfde gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied is tevens aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op basis van bovenstaande worden negatieve effecten op de EHS ook niet verwacht. Verder liggen binnen een straal van 250 meter geen zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wet Ammoniak en veehouderij (Wav). Hierdoor is geen sprake van beperkingen in het kader van de Wav.

Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het plan in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

Volgens het Natuurloket zijn er beschermde zoogdieren aangetroffen in de kilometerhokken (229-498) waarbinnen het plangebied en haar invloedsgebied valt. Binnen de kilometerhokken zijn niet alle groepen even goed onderzocht. Het plangebied maakt een klein onderdeel uit van de betreffende kilometerhokken, daarom is besloten geen gegevens op te vragen maar de quick scan vooral te baseren op de biotoopinschatting door een ecooloog van SAB Arnhem B.V.

Algemene soorten

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals Bruine kikker, Gewone pad, Egel, (spits)muizen, Konijn en Mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Tijdens de veldverkenning op 22 april 2009 zijn geen beschermde soorten aangetroffen. De directe omgeving van het plangebied heeft een agrarisch karakter met aanwezige weidegronden en sloten. Sloten worden binnen het plangebied niet gedempt, verbreed of verlegd. Gezien het bovenstaande en op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten en afwezigheid van dicht struweel en schuilmogelijkheden, worden binnen het plangebied geen strikt beschermde grondgebonden zoogdieren, reptielen, vissen, amfibieën en insecten verwacht. Wel zou het plangebied gebruikt kunnen worden als foerageergebied door verschillende soorten, maar gezien de alternatieve weidegronden in de omgeving zijn negatieve effecten niet te verwachten. Tevens zijn tijdens het bemonsteren van de ten zuiden gelegen sloot geen strikt beschermde vissoorten aangetroffen.

vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens uit de 'Atlas van de Nederlandse Vleermuizen' (Limpens, 1997) komen in de omgeving van het plangebied vleermuizen voor. Vleermuizen zijn strikt beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen. De houten schuur is op basis van de afwezigheid van geschikte verblijfplaatsen (spouwmuur, ruimtes tussen planken) niet geschikt voor vleermuizen. Lijnelementen en daarmee belangrijke vliegroutes van vleermuizen zijn niet aanwezig in het plangebied. Verder staan enkele dikke bomen direct ten zuidwesten van het plangebied. Gezien de ligging van deze bomen nabij lijnvormige elementen en de geschiktheid van de bomen voor vleermuizen zijn geschikte verblijfplaats in deze bomen niet uit te sluiten. Om negatieve effecten op vleermuizen te voorkomen dienen deze bomen behouden te blijven.

vogels

Tijdens de veldverkenning zijn Pimpelmees, Koolmees, Vink, Ekster, Merel, Kwikstaart, Geelgors, Winterkoning en Fazant waargenomen. Verder is een Grote bonte specht gehoord ten noorden van het plangebied. Alle vogels en hun nesten zijn strikt beschermd. Actieve nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli). Enkele vogelsoorten zoals spechten, roofvogels en uilen maken ook buiten het broedseizoen gebruik van hun nesten waardoor, bij aanwezigheid van actieve nesten/of rustplaatsen, altijd een ontheffing moet worden aangevraagd. Sporen, nesten en holtes van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Negatieve effecten van de plannen op deze soorten zijn niet te verwachten. Wel is in de tuin ten westen van het plangebied een steenuilenkast aangetroffen. Deze lijkt door de afwezigheid van sporen (kalksporen, vette randen en schuurplekken)

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

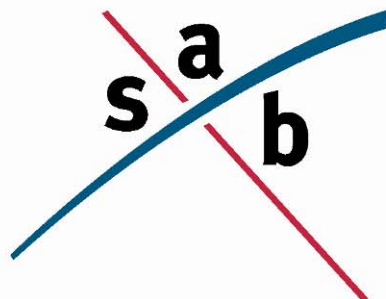
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

niet in gebruik te zijn. Wel zou het plangebied als foerageergebied kunnen dienen voor uilen. Echter in de omgeving zijn voldoende alternatieven aanwezig, waardoor er waarschijnlijk geen sprake is van indirecte aantasting van een verblijfplaats.

Conclusie

Verwacht wordt dat de plannen niet leiden tot een dermate verslechtering, verstoring of significant effect op aangewezen soorten en habitats dat instandhoudingsdoelstellingen aangetast worden. In overleg met provincie Overijssel dient bepaald te worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk wordt geacht.

Met de plannen worden negatieve effecten op strikt beschermde soorten niet verwacht. Wel dienen de dikke eiken behouden te blijven.

De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken dienen daarom plaats te vinden buiten het broedseizoen (broedseizoen loopt van globaal half maart tot half juli).